Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на труда и социалната политика	**Нормативен акт:** Проект на Постановление на Министерския съвет за определяне размер на минимална работна заплата за страната от 01.01.2026 г.
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Светослав Илонов, главен експерт в отдел „Жизнено равнище и демографска политика“, дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“	**Телефон и ел. поща:** 02/8119 515 svetoslav.ilonov@mlsp.government.bg

1. **Проблем/проблеми за решаване:**

Необходимост от актуализиране на минималната работна заплата и приемане на Постановление за определяне на нов размер на минималната работна заплата за 2026 г.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Минималната работна заплата е най-ниското възнаграждение за положен труд, определено в нормативен акт на правителството.

Правното основание за приемане на постановлението за определяне на минималната работна заплата е чл. 244 от Кодекса на труда.

В България установената практика е минималната работна заплата за страната да бъде ежегодно актуализирана в търсенето на адекватно равнище, което отговаря едновременно както на отчетените макроикономически показатели, така и на очакваните макроикономически прогнози. Актуализацията, която се основава на динамичните социално-икономически трансформации има за цел да регламентира цената на нискоквалифицираната работна престация, като отчита широкопрофилното въздействие на този подоходен показател както по отношение на социалното развитие, така и по отношение на конкурентоспособността на българските предприятия.

Актуализацията на минималната работна заплата е необходима, за да отчете настъпилите изменения и да подпомогне реализацията на положителни промени в периода на прилагането й както по отношение на заетостта и конкурентоспособността, така и по отношение на ограничаване на неравенството, бедността сред работещите и свиването на вътрешното потребление. Друг съществен риск, който налага актуализация на минималната работна заплата е ограниченото предлагане на работна сила и рисковете от негативна промяна и дисбаланс между нейното търсене и предлагане, което може да ограничи капацитета на икономиката в средносрочен и дългосрочен план.

На 19 октомври 2022 г. се прие Директивата за адекватните минимални работни заплати в ЕС 2022/2041, одобрена от Европейския парламент и Съвета и публикувана в официален вестник L275/33 от 25.10.2022 г.

На 1 февруари 2023 г. Народното събрание прие изменение в Кодекса на труда в чл.244. Както е записано в Мотивите към законопроекта за изменение и допълнение на КТ, измененията се базират на Директива (ЕС) 2022/2041 относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз. Съгласно чл.244 от Кодекса на труда минималната работна заплата за страната за следващата календарна година се определя до 1 септември на текущата година в размер на 50 на сто от средната брутна работна заплата за период от 12

месеца, който включва последните две тримесечия на предходната година и първите две тримесечия на текущата година и не може да е по-ниска от определената за предходната година.

През юни месец, съгласно публикувания от Европейската централна банка (ЕЦБ) Доклад за конвергенцията, България е отбелязала добър напредък към икономическа конвергенция с еврозоната от 2024 г. насам. Тази положителна оценка на конвергенцията подготвя условията България да въведе еврото от 1 януари 2026 г. и да стане двадесет и първата държава- членка на ЕС, присъединила се към еврозоната. От друга страна, България остава с най-ниската минимална заплата в Европейския съюз.

След последната актуализация на минималната работна заплата (ПМС № 359 от 23.10.2024 г.) на 1 077 лв. от 01.01.2025 г., социално-икономическата и статистическата среда се отклониха значително от естествената си прогресия, поради цялостната непредсказуемост на международната обстановка и инфлационните процеси.

Това води до засилване на несигурността относно перспективите пред икономическата активност и инфлацията в България и затруднява тяхното прогнозиране. Нарастване на отчетената през последните години инфлация оказа негативно въздействие върху способността на нискодоходните работници да задоволяват своите и на техните семейства минимални потребности.

Тези промени, бидейки различни от цикличните социално-икономически дефицити, свързани със структурни видоизменения, поставят необходимостта от актуализация на размера на минималната работна заплата.

Някои от тенденциите, като например ръстът на средната работна заплата за страната, се запазиха в очакваните граници, но това се дължи в известна степен на засилване ролята на държавата в икономиката и в определянето на извънредни доходи, помощи, компенсации, а не на балансирано икономическо развитие и разгръщане на икономическия потенциал на страната в условията на социална стабилност и сигурност. В този контекст се вписва и засиленото икономическо търсене в резултат на възстановяването на икономиката.

През януари 2024 г. месечната инфлация, измерена с Индекса на потребителските цени (ИПЦ), е 0,5%, а годишната инфлация за януари 2024 г. спрямо януари 2023 г. е 3,8%. Средногодишната инфлация за периода февруари 2023 - януари 2024 г. спрямо периода февруари 2022 - януари 2023 г. е 8,4%.

Според Хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) през януари 2024 г. месечната инфлация е 0,1%, а годишната инфлация за януари 2024 г. спрямо януари 2023 г. е 3,9%. Средногодишната инфлация за периода февруари 2023 - януари 2024 г. спрямо периода февруари 2022 - януари 2023 г. е 7,8%.

През февруари 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0,3%, а годишната инфлация за февруари 2024 г. спрямо февруари 2023 г. е 3,3%. Инфлацията от началото на годината (февруари 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0,8%, а средногодишната инфлация за периода март 2023 - февруари 2024 г. спрямо периода март 2022 - февруари 2023 г. е 7,4%.

Според ХИПЦ през февруари 2024 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за февруари 2024 г. спрямо февруари 2023 г. е 3.5%. Инфлацията от началото на годината (февруари 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.4%, а средногодишната инфлация за периода март 2023 - февруари 2024 г. спрямо периода март 2022 - февруари 2023 г. е 6.9%.

През март 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.2%, а годишната инфлация за март 2024 г. спрямо март 2023 г. е 3.0%. Инфлацията от началото на годината (март 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.0%, а средногодишната инфлация за периода април 2023 - март 2024 г. спрямо периода април 2022 - март 2023 г. е 6.5%.

Според ХИПЦ през март 2024 г. месечната инфлация е 0.2%, а годишната инфлация за март 2024 г. спрямо март 2023 г. е 3.1%. Инфлацията от началото на годината (март 2024 г.

спрямо декември 2023 г.) е 0.7%, а средногодишната инфлация за периода април 2023 - март 2024 г. спрямо периода април 2022 - март 2023 г. е 6.2%.

През април 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е -0.3%, а годишната инфлация за април 2024 г. спрямо април 2023 г. е 2.4%. Инфлацията от началото на годината (април 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.7%, а средногодишната инфлация за периода май 2023 - април 2024 г. спрямо периода май 2022 - април 2023 г. е 5.7%.

През април 2024 г. според ХИПЦ месечната инфлация е -0.1%, а годишната инфлация за април 2024 г. спрямо април 2023 г. е 2.5%. Инфлацията от началото на годината (април 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.6%, а средногодишната инфлация за периода май 2023 – април 2024 г. спрямо периода май 2022 – април 2023 г. е 5.5%.

През май 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е -0.2%, а годишната инфлация за май 2024 г. спрямо май 2023 г. е 2.3%. Инфлацията от началото на годината (май 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.4%, а средногодишната инфлация за периода юни 2023 – май 2024 г. спрямо периода юни 2022 - май 2023 г. е 5.1%.

Според ХИПЦ през май 2024 г. месечната инфлация е 0.0%, а годишната инфлация за май 2024 г. спрямо май 2023 г. е 2.7%. Инфлацията от началото на годината (май 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.6%, а средногодишната инфлация за периода юни 2023 – май 2024 г. спрямо периода юни 2022 – май 2023 г. е 5.1%.

Към м. юни 2024 г. по данни на НСИ месечната инфлация, измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ), е -0.2%, а годишната инфлация за юни 2024 г. спрямо юни 2023 г. е 2.5% . Инфлацията от началото на годината (юни 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.2%, а средногодишната инфлация за периода юли 2023 - юни 2024 г. спрямо периода юли 2022 - юни 2023 г. е 4.6%.

Според ХИПЦ през юни 2024 г. месечната инфлация е 0.2%, а годишната инфлация за юни 2024 г. спрямо юни 2023 г. е 2.8%. Инфлацията от началото на годината (юни 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.7%, а средногодишната инфлация за периода юли 2023 – юни 2024 г. спрямо периода юли 2022 – юни 2023 г. е 4.7%.

Към м. юли 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.8%, а годишната инфлация за юли 2024 г. спрямо юли 2023 г. е 2.4%. Инфлацията от началото на годината (юли 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.1%, а средногодишната инфлация за периода август 2023 - юли 2024 г. спрямо периода август 2022 - юли 2023 г. е 4.1%.

Според ХИПЦ през юли 2024 г. месечната инфлация е 1.2%, а годишната инфлация за юли 2024 г. спрямо юли 2023 г. е 2.8%. Инфлацията от началото на годината (юли 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.9%, а средногодишната инфлация за периода август 2023 - юли 2024 г. спрямо периода август 2022 - юли 2023 г. е 4.3%.

Към м. август 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.1%, а годишната инфлация за август 2024 г. спрямо август 2023 г. е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (август 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.2%, а средногодишната инфлация за периода септември 2023 - август 2024 г. спрямо периода септември 2022 - август 2023 г. е 3.6%.

Според ХИПЦ през август 2024 г. месечната инфлация е 0.1%, а годишната инфлация за август 2024 г. спрямо август 2023 г. е 2.4%. Инфлацията от началото на годината (август 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 2.0%, а средногодишната инфлация за периода септември 2023 - август 2024 г. спрямо периода септември 2022 - август 2023 г. е 3.8%.

Към месец септември 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е -1.0%, а годишната инфлация за септември 2024 г. спрямо септември 2023 г. е 1.2%. Инфлацията от началото на годината (септември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.1%, а средногодишната инфлация за периода октомври 2023 - септември 2024 г. спрямо периода октомври 2022 - септември 2023 г. е 3.2%.

Според ХИПЦ през септември 2024 г. месечната инфлация е -1.1%, а годишната инфлация за септември 2024 г. спрямо септември 2023 г. е 1.5%. Инфлацията от началото на

годината (септември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.8%, а средногодишната инфлация за периода октомври 2023 - септември 2024 г. спрямо периода октомври 2022 - септември 2023 г. е 3.4%.

Към месец октомври 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 1.1%, а годишната инфлация за октомври 2024 г. спрямо октомври 2023 г. е 1.8%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.2%, а средногодишната инфлация за периода ноември 2023 - октомври 2024 г. спрямо периода ноември 2022 - октомври 2023 г. е 2.9%.

Според ХИПЦ през октомври 2024 г. месечната инфлация е 0.6%, а годишната инфлация за октомври 2024 г. спрямо октомври 2023 г. е 2.0%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.5%, а средногодишната инфлация за периода ноември 2023 - октомври 2024 г. спрямо периода ноември 2022 - октомври 2023 г. е 3.1%.

Към месец ноември 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.6%, а годишната инфлация за ноември 2024 г. спрямо ноември 2023 г. е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.8%, а средногодишната инфлация за периода декември 2023 - ноември 2024 г. спрямо периода декември 2022 - ноември 2023 г. е 2.6%.

Според ХИПЦ през ноември 2024 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за ноември 2024 г. спрямо ноември 2023 г. е 2.0%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.7%, а средногодишната инфлация за периода декември 2023 - ноември 2024 г. спрямо периода декември 2022 - ноември 2023 г. е 2.8%.

Към месец декември 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.4%, а годишната инфлация за декември 2024 г. спрямо декември 2023 г. е 2.2%. Инфлацията от началото на годината (декември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 2.2%, а средногодишната инфлация за периода януари 2024 - декември 2024 г. спрямо периода януари 2023 - декември 2023 г. е 2.4%.

Според ХИПЦ през декември 2024 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за декември 2024 г. спрямо декември 2023 г. е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (декември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 2.1%, а средногодишната инфлация за периода януари 2024 - декември 2024 г. спрямо периода януари 2023 - декември 2023 г. е 2.6%.

Към месец януари 2025 г. по данни на НСИ месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 2.0%, а годишната инфлация за януари 2025 г. спрямо януари 2024 г. е 3.8%. Средногодишната инфлация за периода февруари 2024 - януари 2025 г. спрямо периода февруари 2023 - януари 2024 г. е 2.4%.

Според ХИПЦ през януари 2025 г. месечната инфлация е 1.8%, а годишната инфлация за януари 2025 г. спрямо януари 2024 г. е 3.8%. Средногодишната инфлация за периода февруари 2024 - януари 2025 г. спрямо периода февруари 2023 - януари 2024 г. е 2.6%.

Към месец февруари 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.6%, а годишната инфлация за февруари 2025 г. спрямо февруари 2024 г. е 4.0%. Инфлацията от началото на годината (февруари 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.6%, а средногодишната инфлация за периода март 2024 - февруари 2025 г. спрямо периода март 2023 - февруари 2024 г. е 2.5%.

Според ХИПЦ през февруари 2025 г. месечната инфлация е 0.4%, а годишната инфлация за февруари 2025 г. спрямо февруари 2024 г. е 3.9%. Инфлацията от началото на годината (февруари 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.2%, а средногодишната инфлация за периода март 2024 - февруари 2025 г. спрямо периода март 2023 - февруари 2024 г. е 2.6%.

Към м. март 2025 г. месечната инфлация измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ) е 0.2%, а годишната инфлация за март 2025 г. спрямо март 2024 г. е 4.0%. Инфлацията от началото на годината (март 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.8%, а средногодишната

инфлация за периода април 2024 - март 2025 г. спрямо периода април 2023 - март 2024 г. е 2.6%.

Според ХИПЦ през март 2025 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за март 2025 г. спрямо март 2024 г. е 4.0% . Инфлацията от началото на годината (март 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.5%, а средногодишната инфлация за периода април 2024 - март 2025 г. спрямо периода април 2023 - март 2024 г. е 2.7%.

Към месец април 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е -0.8%, а годишната инфлация за април 2025 г. спрямо април 2024 г. е 3.5%. Инфлацията от началото на годината (април 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.9%, а средногодишната инфлация за периода май 2024 - април 2025 г. спрямо периода май 2023 - април 2024 г. е 2.7%.

Според ХИПЦ през април 2025 г. месечната инфлация е -1.2%, а годишната инфлация за април 2025 г. спрямо април 2024 г. е 2.8%. Инфлацията от началото на годината (април 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.3%, а средногодишната инфлация за периода май 2024 - април 2025 г. спрямо периода май 2023 - април 2024 г. е 2.7%.

Към месец май 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.0%, а годишната инфлация за май 2025 г. спрямо май 2024 г. е 3.7%. Инфлацията от началото на годината (май 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.9%, а средногодишната инфлация за периода юни 2024 - май 2025 г. спрямо периода юни 2023 - май 2024 г. е 2.8%.

Според ХИПЦ през май 2025 г. месечната инфлация е 0.1%, а годишната инфлация за май 2025 г. спрямо май 2024 г. е 2.9%. Инфлацията от началото на годината (май 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.3%, а средногодишната инфлация за периода юни 2024 - май 2025 г. спрямо периода юни 2023 - май 2024 г. е 2.7%.

Към месец юни 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.4%, а годишната инфлация за юни 2025 г. спрямо юни 2024 г. е 4.4%. Инфлацията от началото на годината (юни 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.4%, а средногодишната инфлация за периода юли 2024 - юни 2025 г. спрямо периода юли 2023 - юни 2024 г. е 2.9%.

Според ХИПЦ през юни 2025 г. месечната инфлация е 0.4%, а годишната инфлация за юни 2025 г. спрямо юни 2024 г. е 3.1%. Инфлацията от началото на годината (юни 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.8%, а средногодишната инфлация за периода юли 2024 - юни 2025 г. спрямо периода юли 2023 - юни 2024 г. е 2.8%.

Към месец юли 2025 г. по данни на НСИ месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 1.7%, а годишната инфлация е 5.3%. Инфлацията е измерена чрез ИПЦ, като месечната инфлация се отнася за юли 2025 г. спрямо предходния месец, а годишната инфлация е за юли 2025 г. спрямо същия месец на предходната година. Инфлацията от началото на годината (юли 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 4.1%, а средногодишната инфлация за периода август 2024 - юли 2025 г. спрямо периода август 2023 - юли 2024 г. е 3.2%.

Натрупаната инфлация, измерена с ИПЦ, за последните три години (юли 2025 г. спрямо юли 2022 г.) е 17.0%, а за последните пет години (юли 2025 г. спрямо юли 2020 г.) е 41.2%.

Според ХИПЦ през юли 2025 г. месечната инфлация е 1.4%, а годишната инфлация за юли 2025 г. спрямо юли 2024 г. е 3.4%. Инфлацията според ХИПЦ от началото на годината (юли 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 3.2%, а средногодишната инфлация за периода август 2024 - юли 2025 г. спрямо периода август 2023 - юли 2024 г. е 2.8%.

Натрупаната инфлация, измерена с ХИПЦ, за последните три години (юли 2025 г. спрямо юли 2022 г.) е 14.6%, а за последните пет години (юли 2025 г. спрямо юли 2020 г.) е 34.6%.

През 2024 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство е 12 857 лв. и нараства с 18.5% спрямо 2023 година. За последните десет години (2015 - 2024 г.) общият доход средно на лице от домакинство се увеличава 2.6 пъти.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е работната заплата. През 2024 г. той е 55,0%, което е с 0,2 процентни пункта повече в сравнение с 2023 г. и без изменение спрямо 2015 година.

Доходите от всички социални трансфери (пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) формират 32,2% от общия доход на домакинствата през 2024 година. От получените социални трансфери с най-висок относителен дял в общия доход на домакинствата са доходите от пенсии – 30,0%, което е с 1,8 процентни пункта по-малко в сравнение с 2023 г. и с 4,0 процентни пункта повече в сравнение с 2015 година.

През 2024 г. относителният дял на доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата е 7,2%, увеличава се с 1,5 процентни пункта в сравнение с 2023 г. и достига нивото си от 2015 година.

Относителният дял на дохода от трудова дейност извън работната заплата е 1,3% и се увеличава спрямо 2023 г. с 0,4 процентни пункта, а спрямо 2015 г. намалява с 1,9 процентни пункта.

През 2024 г. българските домакинства са изразходвали 11 712 лв. средно на лице, което е с 16,6% повече в сравнение с 2023 година. За периода 2015 - 2024 г. разходите на домакинствата се увеличават 2,5 пъти.

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи на домакинствата намалява от 83,3% през 2015 г. на 80,8% през 2024 година.

По данни на НСИ от Наблюдението на домакинските бюджети тримесечният общ доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2025 г. е 3 620 лв. и нараства с 12.6% спрямо същия период на 2024 година. В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е доходът от работна заплата (58.3%), следван от доходите от пенсии (28.3%) и от самостоятелна заетост (7.6%). Спрямо второто тримесечие на 2024 г. относителният дял на дохода от работна заплата се увеличава с 2.1 процентни пункта, от самостоятелна заетост - с 0.3 процентни пункта, а от пенсии намалява с 0.8 процентни пункта.

Тримесечният общ разход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2025 г. е 3 157 лв. и се увеличава с 11.7% спрямо същия период на предходната година.

В структурата на общия разход с най-голям относителен дял са разходите за храна и безалкохолни напитки (30.1%), следвани от разходите за данъци и социални осигуровки (15.9%), за жилище (14.7%), и за транспорт и съобщения (11.0%).

Размерът на минималната работна заплата оказва влияние при определянето на възнагражденията на голяма част от наетите лица и е основен инструмент за провеждане на подоходната политика, т.е. липсата на актуализация на минималната работна заплата ще окаже негативно въздействие върху реалните доходи и съответно върху покупателната способност на работниците, както и върху способността на българския бизнес да моделира успешно моделите на управление в съответствие с икономическото развитие и перспектива. Първостепенна цел на актуализация на минималната работна заплата към този момент би следвало да е съхранение на капацитета и надграждане на подоходната политика в сферата на доходите.

Сред факторите, които обосновават необходимостта от актуализация са рисковете от забавяне на българската икономика, рисковете върху заетостта, развитието на производителността на труда, недостатъчната степен на покритие на колективното трудово договаряне, последиците от инфлационните процеси в страната и несигурната международна обстановка, както и несигурността в прогнозите за икономическо развитие през следващата година.

Актуализацията на минималната работна заплата следва да бъде координирана със съответните процеси по надграждане и в други области, като например линията на бедност, социалното включване, социалното подпомагане по начин, който да балансира различните

интереси, свързани с ползотворното участие на пазара на труда на оптимално количество работна сила и при оптимална реципрочна рентабилност за заинтересованите страни.

През последните години работната заплата нараства с ускорени темпове, като отбелязва устойчив ръст. През 2020 г. работната заплата продължава да нараства, въпреки пандемията, причинена от разпространението на COVID-19. Средната брутна месечна работна заплата (СРЗ) отбелязва ръст от 9,8% (достигайки 1 391 лв.), в обществения сектор средната месечна заплата през 2020 година е 1 437 лв. (ръст от 11,1% спрямо 2019 г.), в частния сектор средната заплата е 1 376 лв. (ръст от 9,2%). Тази тенденция се запазва и през 2021 г., като средната работна заплата отчита ръст от 12,2% (достигайки 1 561 лв.), в обществения сектор тя е 1 660 лв. (ръст от 15,5%) .) и в частния сектор 1 529 лв. (ръст от 11,1%).

През 2024 и 2025 г. СРЗ в страната продължава да расте устойчиво, като през 2024 г. средната месечна работна заплата отбелязва ръст от 13,9% (достигайки 2 323 лв.), в обществения сектор е 2 400 лв. (ръст от 14,8%), а в частния сектор 2 297 лв. (ръст от 13,4%).

През първото тримесечие на 2023 г. средната работна заплата нараства със 17,3% спрямо същото тримесечие на предходната година и достига до 1 882 лв. В обществения сектор тя бележи ръст от 16,5% (1 861 лв.), а в частния – ръст от 17,6% (1 889 лв.). Спрямо предходното тримесечие (четвъртото тримесечие на 2022 г.) средната работна заплата нараства с 0,4%.

През 2024 и 2025 г. СРЗ в страната продължава да расте устойчиво, като през четвъртото тримесечие на 2024 г. средната месечна работна заплата отбелязва ръст спрямо същия период на предходната година от 13,7% (достигайки 2 413 лв.), в обществения сектор тя е 2 572 лв. (ръст от 12,0%), а в частния сектор – 2 358 лв. (ръст от 14,2%).

През първото тримесечие на 2024 г. средната месечна работна заплата е 2 198 лв. и нараства спрямо четвъртото тримесечие на 2023 г. с 3,5%. В обществения сектор спрямо предходното тримесечие тя намалява с 5,4 % (2 173 лв.), а в частния бележи ръст от 6,9% (2 207 лв.). Спрямо първото тримесечие на 2023 г. средната месечна работна заплата общо за страната нараства с 16,8%.

През първото тримесечие на 2024 г. наетите по трудово и служебно правоотношение нарастват с 32,2 хил., или с 1,4% спрямо четвъртото тримесечие на 2023 г., като достигат 2,32 милиона. Спрямо първото тримесечие на 2023 г. наетите лица в страната нарастват с 0,6%, или с 12,8 хил. души.

През второто тримесечие на 2024 г. средната месечна работна заплата е 2 296 лв. и нараства спрямо първото тримесечие на 2024 г. с 4,5%. В обществения сектор спрямо предходното тримесечие тя бележи ръст от 9,6 % (2 382 лв.), а в частния – ръст от 2,7% (2 267лв.). Спрямо второто тримесечие на 2023 г. средната месечна работна заплата общо за страната нараства със 17,3%.

Наетите по трудово и служебно правоотношение към края на юни 2024 г. нарастват с 28,1 хил., или с 1,2% спрямо края на март 2024 г., като достигат 2,35 млн. души. В края на юни 2024 г. в сравнение с края на юни 2023 г. броят на наетите лица по трудово и служебно правоотношение нараства с 15,6 хил., или с 0,7%.

Общият брой на заетите лица през третото тримесечие на 2024 г. е 2 964.8 хил., от които 1 571.2 хил. мъже и 1 393.5 хил. жени. В сравнение с трето тримесечие на 2023 г. броят на заетите лица няма промяна. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 53.8%, като при мъжете този дял е 60.0%, а при жените - 48.1%.

Общият брой на заетите лица през четвъртото тримесечие на 2024 г. е 2 929,1 хил., от които 1 544,4 хил. мъже и 1 384,7 хил. жени. В сравнение с четвърто тримесечие на 2024 г. броят на заетите лица намалява с 0,78%. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 53,2%, като при мъжете този дял е 59,1%, а при жените – 47,9%.

Общият брой на заетите лица през първото тримесечие на 2025 г. е 2 910,9 хил., от които 1 546,1 хил. мъже и 1 364,8 хил. жени. В сравнение с първото тримесечие на 2024 г. броят на заетите лица нараства с 0,1%. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 52,8%, като при мъжете този дял е 59,1%, а при жените – 47,2%.

Общият брой на заетите лица през второто тримесечие на 2025 г. е 2 934.1 хил., от които 1 554.2 хил. мъже и 1 379.9 хил. жени. В сравнение с второ тримесечие на 2024 г. броят на заетите лица нараства с 0,1%. Относителният дял на заетите от населението на възраст 15 и повече навършени години е 53.2%, като при мъжете този дял е 59.3%, а при жените - 47.7%.

По данни на НСИ безработните лица през второто тримесечие на 2024 г. са 130,3 хил., от които 71,8 хил. (55,1%) са мъже и 58,5 хил. (44,9%) - жени. В сравнение с второто тримесечие на 2023 г. броят на безработните намалява с 10,7 хил., или със 7,6%. За същия период коефициентът на безработица намалява с 0,3 процентни пункта и достига 4,3%, съответно 4,4% при мъжете и 4,1% при жените.

Безработните лица през третото тримесечие на 2024 г. са 110,3 хил., от които 62,0 хил. (56,1%) са мъже и 48,4 хил. (43,9%) - жени. В сравнение с третото тримесечие на 2023 г. броят на безработните намалява с 14,7 хил., или с 11,8%. Коефициентът на безработица е 3,6% и е с 0,4 процентни пункта по-нисък в сравнение с трето тримесечие на 2023 година. От всички безработни лица 19,1% са с висше образование, 52,3% - със средно, и 28,6% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1,8% за висше образование, 3,5% за средно образование и 11,4% за основно и по-ниско образование.

Безработните лица през четвъртото тримесечие на 2024 г. са 116,7 хил., от които 70,6 хил. (60,5%) са мъже и 46,0 хил. (39,5%) - жени. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2023 г. броят на безработните намалява с 11,9 хил., или с 9,3%. За същия период коефициентът на безработица намалява с 0,4 процентни пункта и достига 3,8%, съответно 4,4% при мъжете и 3,2% при жените. От всички безработни лица 19,7% са с висше образование, 47,9% - със средно, и 32,4% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1,9% за висше образование, 3,6% за средно образование и 15,8% за основно и по-ниско образование.

Безработните лица през първото тримесечие на 2025 г. са 116,7 хил., от които 63,0 хил. (53,9%) са мъже и 53,7 хил. (46,1%) - жени. В сравнение с първото тримесечие на 2024 г. броят на безработните намалява с 35,8 хил., или с 23,5%. Коефициентът на безработица е 3,9%, или с 1,1 процентни пункта по-нисък в сравнение с първото тримесечие на 2024 година. Коефициентът на безработица е 3.9% при мъжете и 3.8% при жените. От всички безработни лица 14,2% са с висше образование, 50,9% - със средно, и 34,9% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1,4% за висше образование, 3,7% за средно образование и 15,4% за основно и по-ниско образование.

Безработните лица през второто тримесечие на 2025 г. са 110.5 хил., от които 60.8 хил. (55.0%) са мъже и 49.7 хил. (45.0%) жени. В сравнение с второто тримесечие на 2024 г. броят на безработните намалява с 19,8 хил., или с 15,2%.

Коефициентът на безработица е 3.6%, съответно 3.8% при мъжете и 3.5% при жените. От всички безработни 13.4% са с висше образование, 52.2% - със средно, и 34.4% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1.3% за висше образование, 3.5% за средно образование и 13.0% за основно и по-ниско образование.

През третото тримесечие на 2024 г. средната месечна работна заплата е 2 275 лв. и нараства спрямо третото тримесечие на 2023 г. с 13,8%. В обществения сектор тя бележи ръст от 11,9 % (2 331 лв.), а в частния – ръст от 14,3% (2 256 лв.). Спрямо второто тримесечие на 2024 г. средната месечна работна заплата общо за страната намалява с 0,9%.

По предварителни данни на НСИ през третото тримесечие на 2024 г. наетите по трудово и служебно правоотношение намаляват с 22,8 хил., или с 1,0% спрямо второто тримесечие, като достигат 2,33 милиона. Спрямо третото тримесечие на 2023 г. наетите лица в страната нарастват с 1,2%, или с 26,9 хил. души.

През четвъртото тримесечие на 2024 г. средната работна заплата /СРЗ/ общо за страната е 2 413 лв., нараства с 13,7% в сравнение със същото тримесечие на 2023 г. През четвъртото тримесечие на 2024 г. средната брутна месечна работна заплата нараства с 6,1% спрямо третото тримесечие на 2024 г.

По предварителни данни през четвъртото тримесечие на 2024 г. наетите по трудово и служебно правоотношение нарастват с 25,7 хил., или с 1,1% спрямо четвърто тримесечие на 2023 г., като достигат 2,31 милиона. Спрямо третото тримесечие на 2024 г. наетите лица в страната намаляват с 0,5%, или с 11,7 хил. души.

През първото тримесечие на 2025 г. средната месечна работна заплата е 2 443 лв. и нараства спрямо четвъртото тримесечие на 2024 г. с 1,2%. Спрямо първото тримесечие на 2024 г. средната месечна работна заплата общо за страната нараства с 11,1%. В обществения сектор бележи ръст от 9,2 % (2 373 лв.), а в частния бележи ръст от 11,8% (2 467 лв.).

През първото тримесечие на 2025 г. наетите по трудово и служебно правоотношение нарастват с 33,1 хил., или с 1,4% спрямо първото тримесечие на 2024 г., като достигат 2,35 милиона. Спрямо четвъртото тримесечие на 2024 г. наетите лица в страната нарастват с 1,7%, или с 39,5 хил. души.

През второто тримесечие на 2025 г. средната месечна работна заплата е 2 572 лв. и се увеличава спрямо първото тримесечие на 2025 г. с 5,3%, спрямо второто тримесечие на 2024 г. средната месечна работна заплата нараства с 12,0%.

Наетите по трудово и служебно правоотношение към края на юни 2025 г. нарастват с 31,2 хил., или с 1,3% спрямо края на март 2025 г., като достигат 2,38 млн. души по предварителни данни на Националния статистически институт. В края на юни 2025 г. в сравнение с края на юни 2024 г. броят на наетите лица по трудово и служебно правоотношение нараства с 36,2 хил., или с 1,5%.

От началото на 2025 г. влияние върху икономическите процеси и доходите продължава да оказва цялостната непредсказуемост на международната среда и последиците от инфлационните процеси.

Съгласно Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025–2028 г. (АСБП), растежът на икономиката ще се повиши до 2,8% през 2025 г. и до 3% през 2026 г. Средногодишната инфлация ще продължи да се забавя от 2,4% през 2025 г., 2,3% през 2026 г. и ще достигне до 2%. Външното търсене ще доведе до ускорение на растежа на износа и ще се отрази положително на частната инвестиционна активност, а растежът на публичните инвестиции ще продължи да бъде движен от разходите по линия на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ). В периода 2027-2028 г. растежът на БВП ще се забави до 2% поради изчерпване на положителния ефект от инвестициите по ПВУ през 2028 г. по линия най-вече на очакваната низходяща динамика при международните цени. Отрицателният принос на енергийните стоки постепенно ще намалява към края на прогнозния хоризонт. Приносът на компонентите на базисната инфлация също ще се свива, но ще остане водещ за формиране на инфлацията във връзка с прогнозираното нарастване на вътрешното търсене, както и на разходите за труд в икономиката.

Съгласно Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025–2028 г. (АСБП) се очаква заетостта да забави своя годишен темп на нарастване от 0,5 през 2025 г. до 0,3% през 2026 г. и до 0,1% през 2027 г.

През 2024 г. номиналният растеж на компенсацията на един нает е оценен на 14,3%. През 2025 г. се очаква нарастването на доходите от труд да се забави, но въпреки това техните ръстове ще се запазят относително високи. За 2025 г. очакването е компенсациите на един

нает да се повишат с 9,1%, като основен принос ще има увеличението на минималната работна заплата от началото на 2025 г. и увеличаването на работните заплати в някои дейности от обществената сфера. Нарастването на доходите от труд ще се забави по-съществено през 2026 г. – до 5,0%, успоредно с очакваното ускоряване на растежа на реалната производителност. В периода 2027 и 2028 г. номиналният растеж на компенсацията на един нает се очаква да се забави, съответно до 4,0% и 3,5%.

По отношение на нарастването на реалната производителност на труда за 2024 г. се очаква тя да нарасне с 1,6%, след което да се повишава с темпове, вариращи в интервала 2,3-2,7% през следващите две години, в съответствие с нарастването на реалния БВП. Растежът на производителността на труда заедно с по-ниското нарастване на доходите от труд в края на прогнозния период ще доведе и до ограничаване на растежа на номиналните разходи за труд на единица продукция (НРТЕП) до около 1,5% през 2028 г.

Рисковете от динамичната макроикономическа среда се дължат на последиците от ръста на инфлацията през последните години и цялостното влияние на международната обстановка. Тези рискове са свързани главно с възможността за евентуална ескалация или разрастване на конфликтите в международен план и възникване на допълнителни затруднения в доставките на суровини и материали.

Кризата създава риск за нископлатените работници, включително тези на минимална работна заплата, тъй като те могат да бъдат застрашени от загуба на работа, намалено работно време и последвала загуба на доходи.

Инициативата на ЕС чрез разработената Директива (ЕС) 2022/2041 относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз, подкрепя идеята, че адекватните минимални работни заплати могат да ограничат намалението на доходите при икономически спад, да помогнат за стабилизиране на вътрешното търсене и да гарантират, че работниците имат достъп до възможности за заетост.

Европейската агенция за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) в Годишния преглед на минималните работни заплати през 2023 г. на държавите-членки прави констатации за въздействието на Директива 2022/2041 на ЕС върху определянето на минималната работна заплата в отделните държави. Едно от ранните въздействия е, че ориентировъчните референтни стойности, определени в Директивата (50% от средната и 60% от медианната работна заплата), се прилагат все по-често в законопроекти или цели (Белгия, **България**, Ирландия, Испания, Словакия), или се използват за действителни увеличения (Германия, Хърватия).

В годишния преглед на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) за минималните работни заплати за 2024 г. се посочва, че само малък брой държави са направили законодателни промени по отношение на минималните работни заплати през 2023 г. Най-съществените промени се отнасят за България, която е предефинирала процеса по определяне на минималните работни заплати и е включила индикативна референтна стойност в съотношение съм средната работна заплата в законодателството си. Като друг пример за промяна е посочена Малта, в която за първи път е създадена процедура, ръководена от тристранна експертна комисия. При описанието на извършените промени по държави е отбелязано, че промените в България са вдъхновени от Директивата за адекватните минимални работни заплати в ЕС.

В годишния преглед на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) е констатирано, че има група от 10 страни, в които увеличенията на МРЗ са поне 10%. Най-голямо увеличение има в Полша (21,5%), следвана от Хърватия и **България** (20%), Унгария (15%), Естония и Латвия (13%), Ирландия (12%), Малта (11%) и Литва и Румъния (10%).

Покупателната способност на националните минимални работни заплати се е подобрила във всички страни на ЕС, с изключение на Франция (където остава стабилна)

между януари 2023 г. и януари 2024 г. Значително повишаване на покупателната способност (над 10%) се наблюдава в група от 11 държави. Тази група включва главно страни от Централна и Източна Европа (Латвия, Хърватия, **България**, Полша, Унгария, Литва, Словения, Румъния), както и Португалия, Ирландия и Германия (поради много големи номинални повишения в Ирландия през 2024 г. и Германия през 2023 г.).

Сред мнозинството от държавите-членки на ЕС покупателната способност на лицата с МРЗ е възстановена като цяло през януари 2023 г., а по-скромни увеличения на реалните заплати са отчетени в Румъния, Холандия, Латвия, Испания, Словения и България.

По данни на ЕВРОСТАТ, през юли 2024 г. най-ниската минимална работна заплата е в България – 477 евро, а най-високата е в Люксембург – 2 570 евро. В сравнение с юли 2023 г. най-ниското възнаграждение у нас бележи ръст от 78 евро, а в Люксембург – ръст от близо 70 евро.

В годишния преглед на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) през 2025 г. е констатирано, че брутните национални минимални ставки на работната заплата са се увеличили между януари 2024 г. и януари 2025 г. в 21 от 22-те държави-членки, които имат национална минимална работна заплата.

Значително е увеличението в повечето държави-членки от Централна и Източна Европа: в Румъния е имало увеличения с почти 23% (поради редовната актуализация през януари 2025 г. и ad hoc интервенция през юли 2024 г.), над 15% в Хърватия и **България**, 12% в Литва, 10% в Чехия и Полша, 9% в Унгария и Словакия и 8% в Естония.

Покупателната способност на националните минимални работни заплати се е подобрила във всички страни на ЕС, с изключение на Кипър.

Страните от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) като цяло имат най-ниските нива на минимални заплати в ЕС. По данни на ЕВРОСТАТ, най-ниската минимална работна заплата е в България – 551 евро, а най-високата е в Люксембург – 2 638 евро. Предпоследна е Унгария със 707 евро, което е с над 28% повече от България. В Латвия минималната работна заплата е 740 евро, или с почти 35% повече от България. В Румъния минималната работна заплата е 814 евро, или с 47,7% повече от България.

По данни на НСИ от тримесечното наблюдение на наетите лица, отработеното време, средствата за работна заплата и други разходи за труд, назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към второто тримесечие на 2022 г. са около 485 458 души, като намаляват с 4,8% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към третото тримесечие на 2022 г. са около 483 926, като намаляват с 4,7% на годишна база. През четвъртото тримесечие на 2022 г. назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време намаляват на годишна база с 5,6% и са около 470 044. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към първо тримесечие на 2023 г. са около 430 888, като намаляват с 6,6% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към второ тримесечие на 2023 г. са около 442 403 души, като намаляват с 8,9% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към трето тримесечие на 2023 г. са около 436 382 души, като намаляват с 9,8% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към четвърто тримесечие на 2023 г. са около 418 042 души, като намаляват с 11,1% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към първо тримесечие на 2024 г. са около 421 949 души, като намаляват с 2,1% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време през второ тримесечие на 2024 г. са около 438 708 души , като намаляват с 0,8% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата към третото тримесечие на 2024 г. са около 433 372 души, като намаляват с 0,7% на

годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към четвъртото тримесечие на 2024 г. са около 419 359 души, като нарастват с 0,3% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към първото тримесечие на 2025 г. са около 424 052 души, като нарастват с 0,5% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към второто тримесечие на 2025 г. са около 456 703, като нарастват с 4,1%.

Съотношението на минималната работна заплата от 1 077 лв. от 01.01.2025 г. към средната работна заплата (2 425,8 лв.) за период от 12 месеца, който включва последните две тримесечия на 2024 г. и първите две на 2025 г. е 44,4%. Спрямо средната работна заплата (2 572 лв.) за второто тримесечие на 2024 г. съотношението е 41,9%. Тази съпоставка показва отклонение от насоките на Директива 2022/2041 и разпоредбите в чл.244 от Кодекса на труда и налага задълбочен мониторинг на доходите през 2024 г., т.е. идентифицирана е необходимост за предприемане на конкретни действия в рамките на периода на прилагане на актуализираната стойност по начин, който да запази постиженията на социалния модел в страната, като гарантира балансирано развитие на различните подоходни групи и се съобразява с провежданата бюджетна политика.

1.2. *Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).*

Идентифицираният проблем е възможно да бъде решен единствено чрез актуализиране размера на минималната работна заплата за следващата година с приемане на Постановление на Министерския съвет за определяне размер на минималната работна заплата за страната.

1.*3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите*.

С ПМС № 359 от 23.10.2024 г. е определена минимална работна заплата от 01.01.2025 г. в размер на 1 077 лв., минимална часова работна заплата от 6,49 лв. при нормална продължителност на работното време от 8 часа и при 5-дневна работна седмица. Съгласно разпоредбите на чл.244 от Кодекса на труда и отчитайки последиците от инфлационните процеси в страната през последните години и несигурността пред икономическото развитие, е необходимо за 2026 г. да бъде прието постановление за определяне размера на минималната работна заплата и на минималната часова работна заплата от 01.01.2026 г.

При запазване размера на минималната работна заплата от 1077 лв. през 2026 г. няма да бъдат спазени разпоредбите на Кодекса на труда.

Получава се несъответствие между размера на определената минимална работна заплата за 2025 г. от 1 077 лв., ръста на средната работна заплата, прогнозите за ръст на БВП, възстановяването на пазара на труда и в същото време не може да се изключат, макар и намаляващи, инфлационните процеси в страната.

Очакванията за коефициента на безработица са той да следва постоянна тенденция на намаление през периода 2025-2028 г., като се предвижда да намалее от 4,1% за 2025 г. до 4,0% през 2026 г., 2027 г. и 2028 г. Очакванията за нарастването на доходите от труд ще се забави по-съществено през 2026 г.

Коефициентът на икономическа активност на населението във възрастовата група 15-64 г. през 2024 г. е 74,0% и също се задържа близо до достигнатото през предходната година равнище (73,9%). През второто тримесечие на 2025 г. коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 73.7%, като в сравнение с второто тримесечие на 2024 г. намалява с 0.4 процентни пункта.

По данни на НСИ безработните лица през третото тримесечие на 2024 г. са 110,3 хил., от които 62,0 хил. (56,1%) са мъже и 48,4 хил. (43,9%) - жени. В сравнение с третото

тримесечие на 2023 г. броят на безработните намалява с 14,7 хил., или с 11,8%. Коефициентът на безработица е 3,6% и е с 0,4 процентни пункта по-нисък в сравнение с трето тримесечие на 2023 година. Коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 74,4%, като в сравнение с третото тримесечие на 2023 г. намалява с 0.2 процентни пункта. Безработните лица през четвъртото тримесечие на 2024 г. са 116,7 хил., от които 70,6 хил. (60,5%) са мъже и 46,0 хил. (39,5%) - жени. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2023 г. броят на безработните намалява с 11,9 хил., или с 9,3%. За същия период коефициентът на безработица намалява с 0,4 процентни пункта и достига 3,8%, съответно 4,4% при мъжете и 3,2% при жените. Коефициентът на безработица е 3,8%, или с 0,4 процентни пункта по-нисък в сравнение с четвъртото тримесечие на 2023 година. Коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 73,6%, като в сравнение с четвъртото тримесечие на 2023 г. намалява с 0,1 процентни пункта. Безработните лица през първото тримесечие на 2025 г. са 116,7 хил., от които 63,0 хил. (53,9%) са мъже и 53,7 хил. (46,1%) - жени. В сравнение с първото тримесечие на 2024 г. броят на безработните намалява с 35,8 хил., или с 23,5%. Коефициентът на безработица е 3,9%, или с 1,1 процентни пункта по-нисък в сравнение с първото тримесечие на 2024 година. Коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 73,3%, като в сравнение с първото тримесечие на 2024 г. намалява с 0,7 процентни пункта. Коефициентът на безработица е 3,9% при мъжете и 3,8% при жените. От всички безработни лица 14,2% са с висше образование, 50.9% - със средно, и 34,9% - с основно или по-ниско образование. Безработните лица през второто тримесечие на 2025 г. са 110.5 хил., от които 60.8 хил. (55.0%) са мъже и 49.7 хил. (45.0%) жени. В сравнение с второ тримесечие на 2024 г. броят на безработните намалява с 19,8 хил., или с 15,2%. Коефициентът на безработица е 3.6%, съответно 3.8% при мъжете и 3.5% при жените.

Общият брой на заетите лица през третото тримесечие на 2024 г. е 2 964,8 хил., от които 1 571,2 хил. мъже и 1 393,5 хил. жени. В сравнение с трето тримесечие на 2023 г. броят на заетите лица се увеличава с 0,03%. Общият брой на заетите лица през четвъртото тримесечие на 2024 г. е 2 929,1 хил., от които 1 544,4 хил. мъже и 1 384,7 хил. жени. В сравнение с четвърто тримесечие на 2024 г. броят на заетите лица намалява с 0,78%. Общият брой на заетите лица през първото тримесечие на 2025 г. е 2 910,9 хил., от които 1 546,1 хил. мъже и 1 364,8 хил. жени. В сравнение с първото тримесечие на 2024 г. броят на заетите лица нараства с 0,1%. Общият брой на заетите лица през второто тримесечие на 2025 г. е 2 934.1 хил., от които 1 554.2 хил. мъже и 1 379.9 хил. жени. В сравнение с второ тримесечие на 2024 г. броят на заетите лица нарастват с 3,8%. Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 71.0% и остава без промяна в сравнение със същото тримесечие на 2024 година. Безработните лица през второто тримесечие на 2025 г. са 110,5 хил., от които 60,8 хил. (55,0%) са мъже и 49,7 хил. (45,0%) - жени. В сравнение с второ тримесечие на 2024 г. броят на безработните намалява с 19,8 хил., или с 15,2%. Коефициентът на безработица е 3.6%, или с 0.7 процентни пункта по-нисък в сравнение с второто тримесечие на 2024 година. Коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 73.7%, като в сравнение с второто тримесечие на 2024 г. намалява с 0.4 процентни пункта.

Съгласно Пролетната макроикономическа прогноза на Министерство на финансите за 2025 г., през 2024 г. българската икономика регистрира годишен ръст на заетостта от 1,1%, който бе повлиян най-вече от увеличаването на броя на заетите в услугите и строителството. Прогнозата за следващите години е заетостта да продължи да нараства, макар и със забавени темпове спрямо предходните три години. За 2025 г. ръстът на заетостта се очаква да бъде 0,6% и да се забави до 0,3% през 2026 г., а през 2027 и 2028 г. се очаква броят на заетите да се запази практически непроменен. Забавянето на годишния темп на растеж на заетостта се

обуславя най-вече от неблагоприятните демографски процеси в страната и все по-трудното увеличаване на предлагането на труд единствено чрез ресурси на местния трудов пазар.

Номиналният ръст на компенсацията на един нает достигна 10,4% през 2024 г. и бе по-нисък от очакваното в есенната прогноза. Показателят все още остава висок, движен основно от повишението на минималната работна заплата, според механизма за актуализирането ѝ в Кодекса на труда, както и поради по-високите разходи за заплати в бюджетния сектор. През 2025 г. се очаква забавянето на нарастването на доходите от труд да продължи, като в номинално изражение темпът на растеж на показателя е оценен на 8,7%. Основен принос за нарастването ще има увеличението на минималната работна заплата от началото на 2025 г. и увеличаването на работните заплати в някои дейности от обществената сфера. Нарастването на доходите от труд ще се забави по-съществено през 2026 г. – до 4,3%, успоредно с очакваното ускоряване на растежа на реалната производителност на труда. В периода 2027 и 2028 г. номиналният растеж на компенсацията на един нает се очаква да се забави, съответно до 4,0% и 3,5%.

Реалната производителност на труда се повиши до 1,7% през 2024 г. спрямо 0,8% през 2023 г. Най-висок ръст се наблюдаваше в сектор индустрия (2,1%). При услугите ръстът на показателя е (2,0%). Оценките за динамиката на показателя в периода 2026–2028 г. се различава спрямо представените в есенната прогноза, като се очаква по-съществено ускорение на производителността през 2025 г., следвайки повишаването на реалния растеж на БВП. Очакваното продължаващо забавяне на нарастването на доходите от труд и увеличението на производителността на труда ще доведе до ограничаване на растежа на номиналните разходи за труд на единица продукция (НРТЕП) като от 6,2% през 2025 г. в края на прогнозния период те ще достигнат 1,3%.

Съгласно Пролетната макроикономическа прогноза на Министерство на финансите през 2025 г. се очаква растежът на икономиката да се ускори до 3%, подкрепен от публичните разходи. През 2026 г. растежът на БВП ще се забави до 2,5% поради по-слабо нарастване на публичното потребление и спад на публичните инвестиции (по линия на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ), европейски фондове и национални инвестиции). В същото време растежът на потреблението и на външното търсене ще подкрепят нарастването на частните инвестиции. Очаква се ускорение на растежа на износа, движено основно от търговията със стоки. В периода 2027–2028 г. растежът на БВП ще се забави до 2,4–2,2% поради изчерпване на положителния ефект от инвестициите по ПВУ, забавяне в растежа на потреблението на домакинствата в синхрон с това на доходите и забавяне на нарастването на износа в съответствие с външното търсене.

Съгласно Пролетната макроикономическа прогноза на Министерство на финансите за 2025 г. очакванията са за ускорение на средногодишната инфлация през 2025 г. до 3,6% (при 2,6% за 2024 г.). Годишният темп на инфлация постепенно ще се забави до 2,8% в края на годината. Очаква се най-голям принос да имат услугите, следвани от храните. Енергийните стоки ще имат отрицателен принос предвид очаквания спад на международните цени на суровия петрол. През 2026 г. инфлацията в края на годината ще се забави до 2,6%, а средногодишната инфлация очакваме да се свие до 2,2%. Приносите по основни компоненти на ХИПЦ през 2026 г. ще бъдат подобни на тези през 2025 г. Предвид прогнозираното нарастване на частното потребление, услугите ще запазят водещия си принос, следвани от храните. Поевтиняването на транспортните горива ще бъде по-слабо по линия на очакваната ценова динамика на нефта. Средногодишната инфлация ще продължи да се забавя до 2% през 2028 г. във връзка с низходящата динамика на международните цени.

Съгласно изследването на НСИ прогнозните оценки за 2024 г., представени в изследването „България и ЕС: паритети на покупателната способност и брутен вътрешен продукт на човек от населението през 2024 г.“ (налични към 19.03.2025 г.) през 2024 г. се наблюдават значителни различия в БВП на човек от населението, изразен в СПС, между

страните от ЕС. Десет държави, представляващи около 34% от населението на ЕС, надвишават средното за ЕС равнище на БВП на човек от населението. Люксембург и Ирландия отбелязват най-високи нива, съответно 141 % и 111% над средното за ЕС, значително преди Нидерландия (35% над средното за ЕС равнище), Дания (28%) и Белгия (17%). България е държавата-членка с най-нисък БВП на човек от населението - с 34% под средното за ЕС. Гърция и Латвия също отбелязват нива под средното за ЕС, съответно с 30% и 29%.

По предварителни данни през третото тримесечие на 2024 г. БВП на един зает се увеличава реално с 1,7 % в сравнение със същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает през третото тримесечие на 2024 г. нараства с 1,9% в сравнение с третото тримесечие на 2023 г., а БДС за един отработен човекочас се увеличава реално с 3,6%.

По предварителни данни през четвъртото тримесечие на 2024 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на един зает се увеличава реално с 3,1% в сравнение със същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает през четвъртото тримесечие на 2024 г. нараства с 3,7% в сравнение с четвъртото тримесечие на 2024 г., а БДС за един отработен човекочас се увеличава реално с 5,5%.

По предварителни данни през първото тримесечие на 2025 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на един зает се увеличава реално с 1,5% в сравнение със същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает през първото тримесечие на 2025 г. нараства с 1,2% в сравнение с първото тримесечие на 2024 г., а БДС за един отработен човекочас се увеличава реално с 2,5%.

През първото тримесечие на 2025 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3,1% в сравнение с първото тримесечие на 2024 г. и с 0,6% спрямо четвъртото тримесечие на 2024 г. според сезонно изгладени данни по предварителни данни на НСИ.

През второто тримесечие на 2025 г. БВП се увеличава с 3.1% спрямо второто тримесечие на предходната година, а брутната добавена стойност нараства с 2.5% по сезонно изгладени данни. През второто тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие БВП, по сезонно изгладени данни по експресни оценки, нараства с 0.7% Брутната добавена стойност нараства с 0.6%.

Крайното потребление регистрира ръст от 6.5% спрямо второто тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът и вносът на стоки и услуги намаляват съответно с 4.9% и с 0.6%.

Съществените нарастване на икономическата активност и търсенето на труд в страната през 2024 г. и 2025 г. обуславя до известна степен ускорения растеж на доходите от труд в частния сектор. Допълнителен принос ще има и планираното увеличение на минималната работна заплата. Разгледано общо за икономиката обаче, възходящият тренд на развитие няма да е толкова ясно изразен, защото приносът на публичния сектор ще е значително по-ограничен. Тази тенденция се очаква да се запази, като се очаква частният сектор да има водещо значение за растежа на доходите в икономиката.

През юни 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.4%, а годишната инфлация за юни 2025 г. спрямо юни 2024 г. е 4.4%. Инфлацията от началото на годината (юни 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.4%, а средногодишната инфлация за периода юли 2024 - юни 2025 г. спрямо периода юли 2023 - юни 2024 г. е 2.9%.

Според ХИПЦ през юни 2025 г. месечната инфлация е 0.4%, а годишната инфлация за юни 2025 г. спрямо юни 2024 г. е 3.1%. Инфлацията от началото на годината (юни 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.8%, а средногодишната инфлация за периода юли 2024 - юни 2025 г. спрямо периода юли 2023 - юни 2024 г. е 2.8%.

Към месец юли 2025 г. по данни на НСИ месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 1.7%, а годишната инфлация е 5.3%. Инфлацията от началото на годината (юли 2025 г. спрямо

декември 2024 г.) е 4.1%, а средногодишната инфлация за периода август 2024 - юли 2025 г. спрямо периода август 2023 - юли 2024 г. е 3.2%.

Според ХИПЦ през юли 2025 г. месечната инфлация е 1.4%, а годишната инфлация за юли 2025 г. спрямо юли 2024 г. е 3.4%. Инфлацията от началото на годината (юли 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 3.2%, а средногодишната инфлация за периода август 2024 - юли 2025 г. спрямо периода август 2023 - юли 2024 г. е 2.8%.

Съгласно АСБП за периода 2025-2028 г., средногодишното повишение на хармонизирания индекс на потребителските цени през 2025 г. се прогнозира да бъде 2,4 %, а в края на 2026 г. - да се забави до 2,3 %.

През последните години линията на бедност, определена от изследването „Статистика на доходите и условията на живот EU-SILC“, нараства в съответствие с ръста на доходите на населението. През 2021 г. с ПМС № 277 от 12 август се прие изменение на Методиката за определяне размера на линията на бедност, като се въведе един показател за определяне на бедността – линията на бедност, определена по изследването EU-SILC.

През 2022 г. с ПМС № 286 от 21 септември 2022 г. се прие размер на линията на бедност за страната от 01.01.2023 г. - 504 лв. При размер от 504 лв., линията на бедност за страната през 2023 г. нараства с 22,0%, или с 91 лв., спрямо тази за 2022 г.

През 2023 г. с ПМС № 212 от 02 ноември 2023 г. се прие размер на линията на бедност за страната от 01.01.2024 г. - 526 лв. При размер от 526 лв., линията на бедност за страната през 2024 г. нараства с 4,4%, или с 22 лв., спрямо тази за 2023 г. Съотношението между минималната работна заплата и линията на бедност за страната за 2024 г. е 56,4%.

През 2024 г. с ПМС № 328 от 30 септември 2024 г. се прие размер на линията на бедност за страната от 01.01.2025 г. - 638 лв. При размер от 638 лв., линията на бедност за страната през 2025 г. нараства с 21,3%, или с 112 лв., спрямо тази за 2024 г. Съотношението между минималната работна заплата и линията на бедност за страната за 2025 г. е 59,2%.

Съгласно Методиката за определяне размера на линията на бедност за страната и резултатите от изследването „Статистика на доходите и условията на живот EU-SILC“, се предвижда с ПМС да бъде определен размер на линията на бедност за страната за 2026 г. от 764 лв.

При запазване размера на минималната работна заплата от 1077 лв. през 2026 г., нетният размер на минималната работна заплата (835,7 лв.) ще е с 9,4% по-висок от предложения за приемане размер на линията на бедност за страната за 2026 г.

Независимо от динамиката в икономическата среда, стремежът е към относително запазване на постигнатото съотношение между нетна минимална заплата към линията на бедност за страната.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Постановлението за определяне на размера на минималната работна заплата за страната е в пълно съответствие с Кодекса на труда.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи на изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Изготвяни са редица експертни анализи с елемент на оценка, в които се прави заключение, че нарастването на минималната работна заплата не оказва негативно влияние върху заетостта сред нискоквалифицираните работници и наети на минимална работна заплата.

Минималната работна заплата е инструмент за намаляване на бедността. Ускореният темп на нарастване на минималната работна заплата след 2016 г. допринася за намаляване на риска от бедност сред работещите от 11,6% през 2016 г. на 10% през 2021 г. Най-ниска

стойност е достигната през 2019 г. от 9,0%. През 2016 г. работещите бедни са 335 128 и намаляват с 13,5% до 289 785 лица през 2020 г. През 2021 г. делът на бедните сред заетите лица във възрастовата група 18 - 64 години нараства спрямо предходната година с 0,3 процентни пункта до 10,0%. През 2022 г. делът на бедните сред заетите лица във възрастовата група 18 - 64 години остава непроменен спрямо предходната година – 10,0%. През 2023 г. делът на бедните сред заетите във възрастовата група 18 - 64 години нараства спрямо предходната година – 11,7%. През 2024 г. делът на бедните сред заетите във възрастовата група 18 - 64 години нараства спрямо предходната година с 0.4 процентни пункта - до 12.1%, като при работещите на непълно работно време рискът за изпадане в бедност е приблизително три пъти по-висок от този при работещите на пълно работно време. Рискът от бедност сред работещите жени е с 2.5 процентни пункта по-нисък от този при мъжете.

Не са извършвани последващи оценки на въздействието.

2. Цели:

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

Определянето на минималната работна заплата представлява един от елементите на политиката, насочена към преодоляване на бедността и удовлетворяване на нуждите на работниците и техните семейства.

Цел 1: Осигуряване на необходимата социална защита за наетите лица по отношение на минималните допустими равнища на работните заплати;

Цел 2: Размерът на минималната работна заплата да следва икономическите реалности и възможностите на бюджета;

Цел 3: Да се изпълнят икономическите и социални критерии, заложени в Конвенция № 131 на МОТ, на които трябва да отговаря размерът на минималната работна заплата;

Цел 4: Да се реализира стабилизиращата функция на работната заплата в макроикономически план, мотивиране към заетост на наетите на минимална работна заплата и създаване на условия и предпоставки за задържането им на пазара на труда;

Цел 5: Да се постигне задоволяване на минималните жизнени потребности на хората, работещи на минимална работна заплата и намаляване на риска от бедност;

Цел 6: Ограничаване на рисковете за заетостта;

Цел 7: Нарастването на минималната работна заплата като част от процеса на конвергенция на доходите;

Цел 8: Способства за намаляване на неравенството в разпределението на доходите.

3. Заинтересовани страни:

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

Размерът на минималната работна заплата от 1 януари 2026 г. засяга:

- работниците и служителите, наети на минимална работна заплата;
- работодателите, наемащи нискоквалифициран персонал;
- социалните партньори в лицето на национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, които участват в колективното трудово договаряне.

Съгласно разпоредбите на чл. 6, ал. 3 от КСО размерът на минималния месечен осигурителен доход не може да бъде по-малък от размера на минималната работна заплата за

съответната година. Ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за календарната година се определя минимален месечен размер на осигурителния доход по икономически дейности и квалификационни групи професии, който не може да бъде по-малък от минималната работна заплата.

По данни на НСИ от тримесечното наблюдение на наетите лица, отработеното време, средствата за работна заплата и други разходи за труд, наетите на минимална основна работна заплата към третото тримесечие на 2024 г. са около 433 372 души, като намаляват с 0,7% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към четвъртото тримесечие на 2024 г. са около 419 359 души, като нарастват с 0,3% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към първото тримесечие на 2025 г. са около 424 052 души, като нарастват с 0,5% на годишна база. Назначените на минимална основна работна заплата по трудов договор и пълно работно време към второто тримесечие на 2025 г. са около 456 703 души, като нарастват с 4,1% на годишна база.

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем: Необходимост от приемане на Постановление за определяне на нов размер на минималната работна заплата за 2026 г.

Вариант „Без действие“: „Запазване на размера на минималната работна заплата през 2026 г. от 1 077 лв., или 551 евро (550,66 евро по официалния валутен курс на лева към еврото на БНБ)“:

Както беше посочено в т.1.1, продължаващата тенденция за ръст на средната работна заплата за страната се запази и отбеляза двуцифрен ръст, но това се дължи в голяма степен на засилване ролята на държавата в икономиката и в определянето на извънредни доходи, помощи, компенсации, а не единствено на икономически ръст.

Съгласно одобрената АСБП за периода 2025–2028 г. растежът на БВП се очаква да достигне до 2,8% през 2025 г., до 3,0% през 2026 г. и до 2,0% през 2027 г. и 2028 г.

През третото тримесечие на 2024 г. сезонно изгладените данни за брутния вътрешен продукт (БВП) показват ръст от 2,8% в сравнение със същото тримесечие на предходната година и повишение от 0,8% спрямо второто тримесечие на 2024 година. Брутната добавена стойност нараства с 2,5% на годишна база и с 0,7% на тримесечна база. Крайното потребление регистрира ръст от 4,8% през третото тримесечие на 2024 г. спрямо третото тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги нараства с 0.1%, а вносът на стоки и услуги - с 3,1%.

През четвъртото тримесечие на 2024 г. сезонно изгладените данни за брутния вътрешен продукт (БВП) показват ръст от 3,3% в сравнение със същото тримесечие на предходната година и повишение от 0,9% спрямо третото тримесечие на 2024 година. Брутната добавена стойност нараства с 3,0% на годишна база и с 0,8% на тримесечна база.

Крайното потребление регистрира ръст от 5,8% спрямо четвъртото тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги намалява с 1,8%, а вносът на стоки и услуги нараства с 2,2%.

През първото тримесечие на 2025 г. сезонно изгладените данни за брутния вътрешен продукт (БВП) показват ръст от 3,1% в сравнение със същото тримесечие на предходната година и повишение от 0,6% спрямо четвъртото тримесечие на 2024 година. Брутната добавена стойност нараства с 2,5% на годишна база и с 0,5% на тримесечна база.

Крайното потребление е 28 937,9 млн. лв., заема 80,1% относителен дял от БВП и регистрира ръст от 7,2% спрямо първото тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни.

Износът на стоки и услуги намалява с 3,3%, а вносът на стоки и услуги нараства с 4,6%.

През второто тримесечие на 2025 г. БВП се увеличава с 3.1% спрямо второто тримесечие на предходната година, а брутната добавена стойност нараства с 2.5% по сезонно изгладени данни.

Безработните лица през третото тримесечие на 2024 г. са 110,3 хил., от които 62,0 хил. (56,1%) са мъже и 48,4 хил. (43,9%) - жени. В сравнение с третото тримесечие на 2023 г. броят на безработните намалява с 14,7 хил., или с 11,8%. Коефициентът на безработица е 3,6% и е с 0,4 процентни пункта по-нисък в сравнение с трето тримесечие на 2023 година. От всички безработни лица 19,1% са с висше образование, 52,3% - със средно, и 28,6% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1,8% за висше образование, 3,5% за средно образование и 11,4% за основно и по-ниско образование.

Безработните лица през четвъртото тримесечие на 2024 г. са 116,7 хил., от които 70,6 хил. (60,5%) са мъже и 46,0 хил. (39,5%) - жени. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2023 г. броят на безработните намалява с 11,9 хил., или с 9,3%. За същия период коефициентът на безработица намалява с 0,4 процентни пункта и достига 3,8%, съответно 4,4% при мъжете и 3,2% при жените. От всички безработни лица 19,7% са с висше образование, 47,9% - със средно, и 32,4% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1,9% за висше образование, 3,6% за средно образование и 15,8% за основно и по-ниско образование.

Безработните лица през първото тримесечие на 2025 г. са 116,7 хил., от които 63,0 хил. (53,9%) са мъже и 53,7 хил. (46,1%) - жени. В сравнение с първото тримесечие на 2024 г. броят на безработните намалява с 35,8 хил., или с 23,5%. Коефициентът на безработица е 3,9%, или с 1,1 процентни пункта по-нисък в сравнение с първото тримесечие на 2024 година. Коефициентът на безработица е 3.9% при мъжете и 3.8% при жените. От всички безработни лица 14,2% са с висше образование, 50,9% - със средно, и 34,9% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1,4% за висше образование, 3,7% за средно образование и 15,4% за основно и по-ниско образование.

Безработните лица през второто тримесечие на 2025 г. са 110.5 хил., от които 60.8 хил. (55.0%) са мъже и 49.7 хил. (45.0%) жени. В сравнение с второто тримесечие на 2024 г. броят на безработните намалява с 19,8 хил., или с 15,2%.

Общият брой на заетите лица през второто тримесечие на 2025 г. е 2 934.1 хил., от които 1 554.2 хил. мъже и 1 379.9 хил. жени. В сравнение с второ тримесечие на 2024 г. броят на заетите лица нарастват с 3,8%. Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 71.0% и остава без промяна в сравнение със същото тримесечие на 2024 година. Безработните лица през второто тримесечие на 2025 г. са 110,5 хил., от които 60,8 хил. (55,0%) са мъже и 49,7 хил. (45,0%) - жени. В сравнение с второ тримесечие на 2024 г. броят на безработните намалява с 19,8 хил., или с 15,2%. Коефициентът на безработица е 3.6%, или с 0.7 процентни пункта по-нисък в сравнение с второто тримесечие на 2024 година. Коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 73.7%, като в сравнение с второто тримесечие на 2024 г. намалява с 0.4 процентни пункта.

Липсата на актуализация на МРЗ ще окаже негативен ефект върху доходите на хората, предвид новата икономическа реалност след приемане на еврото. Изоставането на доходите ще намали покупателната способност на потребителите и може да породи негативен ефект върху пазара на труда и икономиката.

Запазването на размера на минималната работна заплата от 1 077 лв. през 2026 г. ще окаже негативен ефект върху потенциала за договаряне на минималните работни заплати по икономически дейности.

На 19.10.2022 г. ЕП прие Директива 2022/2041 за адекватните минимални работни заплати в ЕС, в която са заложени референтни стойности за минималната работна заплата - 50% от средната работна заплата и 60% от медианната работна заплата.

Последните актуални данни за медианната работна заплата са за октомври 2022 г. – 1 144 лв. медианна заплата. При екстраполиране на медианната заплата с ръста на средната работна заплата за 2024 г. (по налични последни годишни данни), според експертни разчети на МТСП медианната заплата за 2024 г. би била в размер на 1 501 лв. Съотношението между размера на минималната работна заплата от 1077 лв. и прогнозния размер на медианната работна заплата за 2024 г. от 1 501 лв. ще бъде в рамките на 71,8%.

При прогноза за ръст на средната заплата в рамките на прогнозния ръст на компенсациите на един нает от 5,0% през 2026 г. и запазване на размера на минималната работна заплата от 1 077 лв. през 2026 г., съотношението между минималната и средната заплата ще се намали спрямо предходната година.

По данни на НСИ през третото тримесечие на 2024 г. средната работна заплата /СРЗ/ общо за страната е 2 275 лв., през четвъртото тримесечие на 2024 г. тя е 2 413 лева, през първото тримесечие на 2025 г. тя е 2 443 лв. а през второто тримесечие на 2025 г. – тя е 2572 лв. Средната брутна работна заплата за страната за период от 12 месеца, който включва последните две тримесечия на предходната година и първите две тримесечия на текущата година е в размер на 2 425,8 лв., съотношението минимална работна заплата от 1 077 лв. към средната работна заплата за страната за период от 12 месеца възлиза на 44,4%, тоест съотношението няма да отговаря на разпоредбите на чл. 244 от Кодекса на труда.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:

Запазването на размера на минималната работна заплата от 1 077 лв. през 2026 година ще допринесе за увеличаване рисковете от дефицит на работна сила, намаляване на реалната покупателна способност на работещите и съответно намаляване на вътрешното потребление, увеличаване на недекларираната заетост, както и може да провокира емиграция на работната сила. Запазването на ръста на СРЗ би способствало за увеличаване на неравенствата и рисковете от изпадане в бедност.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- Запазването на размера на МРЗ ще облекчи МСП в частта разходи за труд;
- Съхраняване на работните места за нискоквалифицираните работници;
- Доходите на нискоквалифицираната работна сила няма да имат въздействие върху инфлационните процеси през 2026 г.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Отрицателните въздействия за заинтересованите страни при този вариант на действие са следните:

- Запазеният размер на минималната работна заплата няма да е в съответствие с посочените ориентировъчни референтни стойности в Директива 2022/2041 за адекватните минимални работни заплати на страните в Европейския съюз;
- Няма да се изпълнят икономическите и социални критерии, заложени в Конвенция № 131 на МОТ, на които трябва да отговаря размера на минималната работна заплата;

- Няма да се реализира стабилизиращата функция на работната заплата в макроикономически план, мотивиране към заетост на наетите на минимална работна заплата и създаване на условия и предпоставки за задържането им на пазара на труда;
- При размер на официалната линия на бедност от 764 лв. за 2026 г. и запазване размера на минималната работна заплата от 1077 лв., нетният доход на наетите на МРЗ ще бъде в размер на 835,7 лв. и ще надвишава с 9,4% линията на бедност;
- Ще се намали покупателната способност на най-нискодоходната част от заетите, реалните доходи на наетите на минимална работна заплата ще намалеят спрямо размера им при предишната актуализация на минималното възнаграждение за положен труд;
- Ще се ограничи търсенето и потреблението на стоки и услуги, което ще намали възможностите за възстановяване и растеж;
- Запазеният размер на минималната работна заплата ще бъде недостатъчен и незадоволителен за гарантиране на относително достоен живот;
- Ще се увеличи рискът от бедност за наетите на минимална работна заплата;
- Със запазване на размера на минималната заплата през 2026 г. ще бъде нарушен процесът на конвергенция на доходите;
- Политиките за преодоляване на бедността няма да съответстват на актуалните тенденции в разпределението на доходите;

Определянето на минималната работна заплата е основен инструмент на подоходната политика, която оказва влияние върху доходите от труд като цяло. Липсата на актуализация на минималната заплата ще окаже негативно въздействие и ще ограничи ефектите й върху макроикономическите процеси в страната.

При реализиране на този вариант няма да бъдат изпълнени поставените цели и няма да се решат констатираните проблеми.

Вариант „Без действие“: „Запазване на размера на минималната работна заплата от 1077 лв. през 2026 г.“ не оказва влияние върху свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие:

Вариант „Без действие“: „Запазване на размера на минималната работна заплата от 1077 лв. през 2026 г.“ не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението.

За периода 2020-2024 г. механичният прираст е положителен. За 2020 г. коефициентът на нетна миграция е +4.4‰ (плюс 30 715 души). За 2021 г. коефициентът на нетна миграция е +1.8‰ (плюс 12 706 души), за 2022 г. коефициентът на нетна миграция е +4.2‰ (плюс 27 444 души).За 2023 г. коефициентът на нетна миграция е +6.4‰ (плюс 41 580 души) и за 2024 г. е +6.0‰ (плюс 39 187 души).

През 2024 г. 13 002 души са променили своя настоящ адрес от страната в чужбина, като 55.1% от тях са мъже. Емигрантите на възраст 0-14 г. са 7.7%, тези на възраст 15-64 години са 82.7%, а на 65 и повече навършени години – 9.6% от всички емигранти. Най-предпочитани от емигрантите дестинации са Германия (16.9%), Обединеното кралство (13.9%) и Франция (8.9%).

Лицата, които са сменили местоживеенето си от чужбина в България, или потокът на имигрантите, включва български граждани, завърнали се в страната, както и граждани на други държави, получили разрешение или статут за пребиваване в страната. През 2024 г. 52 189 лица са променили своето обичайно местоживеене от чужбина в България, от тях 51,5% са граждани на страни извън Европейския съюз, 34,9% имат българско гражданство, а 13,6% са граждани на държави от ЕС. Относителният дял на мъжете е 55,9%, а на жените – 44,1%. Сред дошлите да живеят в страната 16.0% са във възрастовата група 0 - 14 години, 72,9% са на възраст 15 - 64 години, а на 65 и повече навършени години са 11.1% от имигрантите. Най-висок е делът на имигрантите от Турция (21,8%), Украйна (16,6%) и Сирия (10,5%).

Вариантът не води до смекчаване на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Той не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителната система; системата за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др.

Този вариант на действие не води до положителни ефекти върху обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях.

Вариантът не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

Вариант „Без действие“ няма пряко отношение към: неприкосновеността на личния живот; правото на добра администрация, достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или не възобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Този вариант на действие няма да окаже въздействие върху малките и средните предприятия, в частта на разходите за труд, разходите за труд на работодателите за един нает на минимална работна заплата през 2026 г. ще останат без промяна.

Административна тежест: Вариант „Без действие“: „Запазване на размера на минималната работна заплата от 1 077 лв. през 2026 г.“ няма ефект върху административната тежест.

Вариант 1 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на минималната работна заплата за страната от 01.01.2026 г. в размер на 1213 лв., или 620 евро (620,20 евро по официалния валутен курс на лева към еврото на БНБ):

Несигурността и цялостната непредсказуемост на международната среда и инфлационните процеси влошиха очакванията за икономическия растеж през 2024 г. и първото полугодие на 2025 г.

Към м. юли 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.8%, а годишната инфлация за юли 2024 г. спрямо юли 2023 г. е 2.4%. Инфлацията от началото на годината (юли 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.1%, а средногодишната инфлация за периода август 2023 - юли 2024 г. спрямо периода август 2022 - юли 2023 г. е 4.1%.

Според ХИПЦ през юли 2024 г. месечната инфлация е 1.2%, а годишната инфлация за юли 2024 г. спрямо юли 2023 г. е 2.8%. Инфлацията от началото на годината (юли 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.9%, а средногодишната инфлация за периода август 2023 - юли 2024 г. спрямо периода август 2022 - юли 2023 г. е 4.3%.

Към м. август 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.1%, а годишната инфлация за август 2024 г. спрямо август 2023 г. е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (август 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.2%, а средногодишната инфлация за периода септември 2023 - август 2024 г. спрямо периода септември 2022 - август 2023 г. е 3.6%.

Според ХИПЦ през август 2024 г. месечната инфлация е 0.1%, а годишната инфлация за август 2024 г. спрямо август 2023 г. е 2.4%. Инфлацията от началото на годината (август 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 2.0%, а средногодишната инфлация за периода септември 2023 - август 2024 г. спрямо периода септември 2022 - август 2023 г. е 3.8%.

Към месец септември 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е -1.0%, а годишната инфлация за септември 2024 г. спрямо септември 2023 г. е 1.2%. Инфлацията от началото на годината (септември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.1%, а средногодишната инфлация за периода октомври 2023 - септември 2024 г. спрямо периода октомври 2022 - септември 2023 г. е 3.2%.

Според ХИПЦ през септември 2024 г. месечната инфлация е -1.1%, а годишната инфлация за септември 2024 г. спрямо септември 2023 г. е 1.5%. Инфлацията от началото на годината (септември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.8%, а средногодишната инфлация за периода октомври 2023 - септември 2024 г. спрямо периода октомври 2022 - септември 2023 г. е 3.4%.

Към месец октомври 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 1.1%, а годишната инфлация за октомври 2024 г. спрямо октомври 2023 г. е 1.8%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.2%, а средногодишната инфлация за периода ноември 2023 - октомври 2024 г. спрямо периода ноември 2022 - октомври 2023 г. е 2.9%.

Според ХИПЦ през октомври 2024 г. месечната инфлация е 0.6%, а годишната инфлация за октомври 2024 г. спрямо октомври 2023 г. е 2.0%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.5%, а средногодишната инфлация за периода ноември 2023 - октомври 2024 г. спрямо периода ноември 2022 - октомври 2023 г. е 3.1%.

Към месец ноември 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.6%, а годишната инфлация за ноември 2024 г. спрямо ноември 2023 г. е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.8%, а средногодишната инфлация за периода декември 2023 - ноември 2024 г. спрямо периода декември 2022 - ноември 2023 г. е 2.6%.

Според ХИПЦ през ноември 2024 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за ноември 2024 г. спрямо ноември 2023 г. е 2.0%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.7%, а средногодишната инфлация за периода декември 2023 - ноември 2024 г. спрямо периода декември 2022 - ноември 2023 г. е 2.8%.

Към месец декември 2024 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.4%, а годишната инфлация за декември 2024 г. спрямо декември 2023 г. е 2.2%. Инфлацията от началото на

годината (декември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 2.2%, а средногодишната инфлация за периода януари 2024 - декември 2024 г. спрямо периода януари 2023 - декември 2023 г. е 2.4%.

Според ХИПЦ през декември 2024 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за декември 2024 г. спрямо декември 2023 г. е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (декември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 2.1%, а средногодишната инфлация за периода януари 2024 - декември 2024 г. спрямо периода януари 2023 - декември 2023 г. е 2.6%.

Към месец януари 2025 г. по данни на НСИ месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 2.0%, а годишната инфлация за януари 2025 г. спрямо януари 2024 г. е 3.8%. Средногодишната инфлация за периода февруари 2024 - януари 2025 г. спрямо периода февруари 2023 - януари 2024 г. е 2.4%.

Според ХИПЦ през януари 2025 г. месечната инфлация е 1.8%, а годишната инфлация за януари 2025 г. спрямо януари 2024 г. е 3.8%. Средногодишната инфлация за периода февруари 2024 - януари 2025 г. спрямо периода февруари 2023 - януари 2024 г. е 2.6%.

Към месец февруари 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.6%, а годишната инфлация за февруари 2025 г. спрямо февруари 2024 г. е 4.0%. Инфлацията от началото на годината (февруари 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.6%, а средногодишната инфлация за периода март 2024 - февруари 2025 г. спрямо периода март 2023 - февруари 2024 г. е 2.5%.

Според ХИПЦ през февруари 2025 г. месечната инфлация е 0.4%, а годишната инфлация за февруари 2025 г. спрямо февруари 2024 г. е 3.9%. Инфлацията от началото на годината (февруари 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.2%, а средногодишната инфлация за периода март 2024 - февруари 2025 г. спрямо периода март 2023 - февруари 2024 г. е 2.6%.

Към м. март 2025 г. месечната инфлация измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ) е 0.2%, а годишната инфлация за март 2025 г. спрямо март 2024 г. е 4.0%. Инфлацията от началото на годината (март 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.8%, а средногодишната инфлация за периода април 2024 - март 2025 г. спрямо периода април 2023 - март 2024 г. е 2.6%.

Според ХИПЦ през март 2025 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за март 2025 г. спрямо март 2024 г. е 4.0% . Инфлацията от началото на годината (март 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.5%, а средногодишната инфлация за периода април 2024 - март 2025 г. спрямо периода април 2023 - март 2024 г. е 2.7%.

Към месец април 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е -0.8%, а годишната инфлация за април 2025 г. спрямо април 2024 г. е 3.5%. Инфлацията от началото на годината (април 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.9%, а средногодишната инфлация за периода май 2024 - април 2025 г. спрямо периода май 2023 - април 2024 г. е 2.7%.

Според ХИПЦ през април 2025 г. месечната инфлация е -1.2%, а годишната инфлация за април 2025 г. спрямо април 2024 г. е 2.8%. Инфлацията от началото на годината (април 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.3%, а средногодишната инфлация за периода май 2024 - април 2025 г. спрямо периода май 2023 - април 2024 г. е 2.7%.

Към месец май 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.0%, а годишната инфлация за май 2025 г. спрямо май 2024 г. е 3.7%. Инфлацията от началото на годината (май 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.9%, а средногодишната инфлация за периода юни 2024 - май 2025 г. спрямо периода юни 2023 - май 2024 г. е 2.8%.

Според ХИПЦ през май 2025 г. месечната инфлация е 0.1%, а годишната инфлация за май 2025 г. спрямо май 2024 г. е 2.9%. Инфлацията от началото на годината (май 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.3%, а средногодишната инфлация за периода юни 2024 - май 2025 г. спрямо периода юни 2023 - май 2024 г. е 2.7%.

Към месец юни 2025 г. месечната инфлация, измерена с ИПЦ, е 0.4%, а годишната инфлация за юни 2025 г. спрямо юни 2024 г. е 4.4%. Инфлацията от началото на годината

(юни 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 2.4%, а средногодишната инфлация за периода юли 2024 - юни 2025 г. спрямо периода юли 2023 - юни 2024 г. е 2.9%.

Според ХИПЦ през юни 2025 г. месечната инфлация е 0.4%, а годишната инфлация за юни 2025 г. спрямо юни 2024 г. е 3.1%. Инфлацията от началото на годината (юни 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 1.8%, а средногодишната инфлация за периода юли 2024 - юни 2025 г. спрямо периода юли 2023 - юни 2024 г. е 2.8%.

Според ИПЦ към месец юли 2025 г. по данни на НСИ месечната инфлация е 1.7%, а годишната инфлация е 5.3%. Инфлацията от началото на годината (юли 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 4.1%, а средногодишната инфлация за периода август 2024 - юли 2025 г. спрямо периода август 2023 - юли 2024 г. е 3.2%.

Според ХИПЦ през юли 2025 г. месечната инфлация е 1.4%, а годишната инфлация за юли 2025 г. спрямо юли 2024 г. е 3.4%. Инфлацията от началото на годината (юли 2025 г. спрямо декември 2024 г.) е 3.2%, а средногодишната инфлация за периода август 2024 - юли 2025 г. спрямо периода август 2023 - юли 2024 г. е 2.8%.

През третото тримесечие на 2024 г. средната работна заплата /СРЗ/ общо за страната достига до 2 275 лв., като нараства с 13,8 % номинално в сравнение със същото тримесечие на 2023 г. и намалява с 0,9% спрямо второ тримесечие на 2024 г.

През четвъртото тримесечие на 2024 г. средната брутна месечна работна заплата достига 2 413 лева, като нараства с 13,7% спрямо четвърто тримесечие на 2023 г. и със 6,1% спрямо трето тримесечие на 2023 г.

През първото тримесечие на 2025 г. средната месечна работна заплата е 2 443 лв. и нараства с 11,1% спрямо първо тримесечие на 2024 г. и с 1,2% спрямо четвъртото тримесечие на 2024 г.

През второто тримесечие на 2025 г. средната месечна работна заплата е 2 572 лв. и се увеличава спрямо първото тримесечие на 2025 г. с 5,3%, спрямо второто тримесечие на 2024 г. средната месечна работна заплата нараства с 12,0%.

Правното основание за приемане на Постановлението за определяне на минималната работна заплата е чл. 244 от Кодекса на труда.

Съгласно чл. 244, ал. 1 от КТ минималната работна заплата за страната за следващата календарна година се определя до 1 септември на текущата година в размер на 50 на сто от средната брутна работна заплата за период от 12 месеца, който включва последните две тримесечия на предходната година и първите две тримесечия на текущата година и не може да е по-ниска от определената за предходната година.

По данни на НСИ през третото тримесечие на 2024 г. средната работна заплата /СРЗ/ общо за страната е 2 275 лв., през четвъртото тримесечие на 2024 г. средната брутна месечна работна заплата е 2 413 лева, през първото тримесечие на 2025 г. средната месечна работна заплата е 2 443 лв., а през второто тримесечие на 2025 г. средната месечна работна заплата е 2 572 лв. Средната брутна работна заплата за страната за период от 12 месеца е в размер на 2 425,8 лв.

Съгласно разпоредбите на чл.244 от КТ минималната работна заплата за 2026 г. като 50% от средната работна заплата за страната ще е в размер на 1 213 лв. (1212,88 лв.).

При размер от 1 213 лв. за 2026 г. минималната работна заплата ще реализира ръст от 136 лв., или 12,6% спрямо определената от 01.01.2025 г. минимална работна заплата от 1 077 лв. Предлаганият размер съответства на заложените в Директивата за адекватните работни заплати на ЕС препоръчителни референтни стойности - минималната работна заплата да бъде 50% от средната работна заплата, като е съобразен с икономическите и социални критерии, заложени в Конвенция № 131 на МОТ.

Последните актуални данни за медианната работна заплата са за октомври 2022 г. – 1 144 лв. медианна заплата. При екстраполиране на медианната заплата с ръста на средната работна заплата за 2024 г. (по налични последни годишни данни), според експертни разчети

на МТСП медианната заплата за 2024 г. би била в размер на 1 501 лв. Съотношението между размера на минималната работна заплата от 1213 лв. и прогнозния размер на медианната работна заплата за 2024 г. от 1 501 лв. ще бъде в рамките на 80,8%.

При прогноза за ръст на средната заплата в рамките на прогнозния ръст на компенсациите на един нает от 5,0% през 2026 г. и запазване на размера на минималната работна заплата от 1 077 лв. през 2026 г., съотношението между минималната и средната заплата ще се намали спрямо предходната година.

Предлаганият размер на минимална работна заплата за 2025 г. от 1 213 лв. е в съответствие с тенденцията на нарастване на средната работна заплата.

Съгласно Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025–2028 г. (АСБП), растежът на икономиката да се повиши до 2,8% през 2025 г. и до 3% през 2026 г. В периода 2027-2028 г. растежът на БВП ще се забави до 2% поради изчерпване на положителния ефект от инвестициите по ПВУ, забавяне в растежа на потреблението на домакинствата в синхрон с това на доходите и забавяне на нарастването на износа в съответствие с външното търсене. Средногодишната инфлация ще продължи да се забавя от 2,4% през 2025 г., 2,3% през 2026 г. и да достигне до 2% през 2028 г. по линия най-вече на очакваната низходяща динамика при международните цени. Отрицателният принос на енергийните стоки постепенно ще намалява към края на прогнозния хоризонт. Приносът на компонентите на базисната инфлация също ще се свива, но ще остане водещ за формиране на инфлацията във връзка с прогнозираното нарастване на вътрешното търсене, както и на разходите за труд в икономиката.

Съгласно Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025–2028 г. (АСБП) се очаква заетостта да забави своя годишен темп на нарастване от 0,5% през 2025 г. до 0,3% през 2026 г. и до 0,1% през 2027 г.

Повишаването на размера на минималната работна заплата оказва положително въздействие за повишаване на мотивацията на най-нискодоходната част от работната сила за търсене на работа, реализиране и задържане на трудовия пазар, за компенсиране и запазване на жизненото равнище, за намаляване на риска от бедност сред работещите, както и намаляване на подоходното неравенство.

Предлаганият размер на минимална работна заплата за 2026 г. от 1 213 лв. е в съответствие с прогнозите за ръст на БВП.

Чрез присъединяването на България към еврозоната от 1 януари 2026 г., страната ще влезе в новата икономическа реалност с минимална работна заплата от 1 213 лв., или около 620 евро. Повишаването на размера на минималната работна заплата за 2026 г. ще окаже положително въздействие върху реалните доходи и съответно върху покупателната способност на работниците.

Съгласно Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025–2028 г. се очаква заетостта да забави своя годишен темп на нарастване до 0,5% през 2025 г. и до 0,3% през 2026 г.

Прогнозите са компенсацията на един нает през 2025 г. да достигне до 9,1%, като през 2026 г. да достигне до 5,0% и до 4,0% през 2026 г. През 2024 г. номиналният растеж на компенсацията на един нает е оценен на 14,3%. През 2025 г. се очаква нарастването на доходите от труд да се забави, но въпреки това техните ръстове ще се запазят относително високи. Нарастването на доходите от труд ще се забави по-съществено през 2026 г. – до 5,0%, успоредно с очакваното ускоряване на растежа на реалната производителност.

Предлаганият размер на минимална работна заплата за 2026 г. от 1 213 лв. е в съответствие с прогнозите на пазара на труда.

По предварителни данни през третото тримесечие на 2024 г. БВП на един зает се увеличава реално с 1,7 % в сравнение със същото тримесечие на предходната година.

Брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает през трето тримесечие на 2024 г. нараства с 1,9% в сравнение с третото тримесечие на 2023 г., а БДС за един отработен човекочас се увеличава реално с 3,6%.

По предварителни данни през четвъртото тримесечие на 2024 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на един зает се увеличава реално с 3,1% в сравнение със същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает през четвъртото тримесечие на 2024 г. нараства с 3,7% в сравнение с четвъртото тримесечие на 2024 г., а БДС за един отработен човекочас се увеличава реално с 5,5%.

По предварителни данни на НСИ през първото тримесечие на 2025 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на един зает се увеличава реално с 1,5% в сравнение със същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност (БДС) средно на един зает през първото тримесечие на 2025 г. нараства с 1,2% в сравнение с първото тримесечие на 2024 г., а БДС за един отработен човекочас се увеличава реално с 2,5%.

През първото тримесечие на 2025 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3,1% в сравнение с първото тримесечие на 2024 г. и с 0,6% спрямо четвъртото тримесечие на 2024 г. според сезонно изгладени данни по предварителни данни на НСИ.

През второто тримесечие на 2025 г. БВП се увеличава с 3.1% спрямо второто тримесечие на предходната година, а брутната добавена стойност нараства с 2.5% по сезонно изгладени данни. През второто тримесечие на 2025 г. спрямо предходното тримесечие БВП, по сезонно изгладени данни по експресни оценки, нараства с 0.7%. Брутната добавена стойност нараства с 0.6%.

Определянето на нов, по-висок размер на минималната работна заплата от 1 213 лв. за 2026 г. ще благоприятства за запазване на жизненото равнище на най-нискодоходната част от пазара на труда.

3.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:

С приемане на Постановлението за определяне размера на минималната работна заплата за страната от 1 213 лв. през 2026 г. ще бъдат реализирани поставените цели.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Положителните въздействия за заинтересованите страни при този вариант на действие са следните:

- С приемане на Постановлението ще се увеличи размерът на минималната работна заплата със 136 лв. (около 69,54 евро), или с 12,6% през 2026 г.;
- Ще се реализира стабилизиращата функция на работната заплата в макроикономически план, мотивиране към заетост на наетите на минимална работна заплата и създаване на условия и предпоставки за задържането им на пазара на труда;
- Нетният доход на наетите на минимална работна заплата ще нарасне през 2026 г. с 12,6 % спрямо този за 2025 г. и ще достигне 941,26 лв. (около 481,26 евро);
- Ще се подкрепи вътрешното търсене на стоки и услуги и ще продължат процесите по ограничаване на неравенството и рисковете от изпадане в бедност;
- Повишаването на размера на минималната работна заплата за 2026 г. ще окаже положително въздействие върху реалните доходи и съответно върху покупателната способност на работниците, предвид присъединяването на България към еврозоната от 1 януари 2026 г.
- Раздалечаването на равнището на нетната минимална заплата от

линията на бедност е в пряка връзка с отчитане на показателите от чл.3 на Конвенция № 131 на МОТ за определяне на минимална работна заплата и индикаторите за определяне на адекватна минимална заплата от Директивата за адекватните минимални работни заплати в ЕС 2022/2041;

- Ще има благоприятно въздействие върху жизненото равнище на най-нискодоходната част от работната сила. Нетната минимална заплата ще бъде с 23,2% по-висока от линията на бедност за страната от 764 лв. по изследването „Статистика на доходите и условията на живот“ EU-SILC.
- Ще окаже благоприятно влияние върху пазара на труда;
- Социални партньори – участие в провеждането на политика в областта на жизненото равнище и доходите в съответствие с икономическите и социални предизвикателства;
- При този вариант ще се съхрани и доразвие националната практика за определяне на размера на минималната работна заплата както по отношение на използваните статистически данни, така и по отношение на целите за прозрачност и прогнозируемост на действащия механизъм.
- При реализиране на този вариант ще бъдат по-добре защитени хората, наети на минимална работна заплата, имайки предвид рисковете пред прогнозите, породени от възможността за евентуална ескалация на напрежението в международен план и възникване на допълнителни нарушения в доставките на суровини и материали от участващите в конфликта страни.
- Минималният осигурителен доход по икономически дейности и квалификационни групи професии ще бъде определен в размер от 1 213 лв. Повишаването на минималния осигурителен доход със 136 лв. ще окаже положително въздействие върху приходите в държавния бюджет и в бюджета на ДОО.

При реализиране на Вариант 1 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на минималната работна заплата за страната от 01.01.2026 г. в размер на 1 213 лв.“ ще бъдат изпълнени поставените цели и ще се решат констатираните проблеми, както и защитени в оптимално възможна степен интересите на заинтересованите страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Работодатели, които реализират ниска добавена стойност от икономическата си дейност могат да изпитат недостиг от средства за увеличение на инвестициите с цел повишаване на конкурентоспособността си.

Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие оказва въздействие върху определени сектори и региони, не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие:

Вариант 1 не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност. Не води до повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до

намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Не води до смекчаване на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителната система; системата за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях.

Вариант 1 не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

Вариантът на действие не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място.

Вариант 1 няма пряко отношение към: неприкосновеността на личния живот; правото на добра администрация, достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците /генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

2.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия: Този вариант на действие няма други специфични въздействия, извън посочените по-горе.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Този вариант оказва въздействие върху малките и средните предприятия.

Работодатели, които реализират ниска добавена стойност от икономическата си дейност могат да изпитат нужда от средства за увеличение на инвестициите с цел повишаване на конкурентоспособността си. Доколкото такъв недостиг ще е в ограничени размери поради балансирания характер на Вариант 1, то той може лесно да бъде компенсиран чрез различните финансови инструменти, които са достъпни за МСП, както и чрез въвеждането на мерки за повишаване предприемаческата ефективност и ефикасност.

Административна тежест: При Вариант 1 няма ефект върху административната тежест.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска ; 4) ниска. ; 5) ниска.

5.1. По проблем „Необходимост от актуализиране на минималната работна заплата и приемане на Постановление за определяне нов размер на минималната работна заплата за 2026 г.“

Цел 1: Осигуряване на необходимата социална защита за наетите лица по отношение на минималните допустими равнища на работните заплати;

Цел 2: Размерът на минималната работна заплата да следва икономическите реалности и възможностите на бюджета;

Цел 3: Да се изпълнят икономическите и социални критерии, заложени в Конвенция № 131 на МОТ, на които трябва да отговаря размерът на минималната работна заплата;

Цел 4: Да се реализира стабилизиращата функция на работната заплата в макроикономически план, мотивиране към заетост на наетите на минимална работна заплата и създаване на условия и предпоставки за задържането им на пазара на труда;
Цел 5: Да се постигне задоволяване на минималните жизнени потребности на хората, работещи на минимална заплата и намаляване на риска от бедност;
Цел 6. Ограничаване на рисковете за заетостта;
Цел 7: Нарастването на минималната работна заплата като част от процеса на конвергенция на доходите;
Цел 8: Способства за намаляване на неравенството в разпределението на доходите.

		Вариант „Без действие“ Запазване на размера на минималната работна заплата от 1 077 лв. (551 евро)	Вариант 1 Приемане на ПМС с размер на МРЗ от 1 213 лв. (620 евро)
Ефективност	Цел 1: Осигуряване на необходимата социална защита за наетите лица по отношение на минималните допустими равнища на работните заплати	ниска	висока
	Цел 2: Размерът на минималната работна заплата да следва икономическите реалности и възможностите на бюджета	ниска	висока
	Цел 3: Да се изпълнят икономическите и социални критерии, заложени в Конвенция № 131 на МОТ, на които трябва да отговаря размерът на минималната работна заплата	средна	висока
	Цел 4: Да се реализира стабилизиращата функция на работната заплата в макроикономически план, мотивиране към заетост на наетите на минимална работна заплата и създаване на условия и предпоставки за задържането им на пазара на труда	средна	висока
	Цел 5: Да се постигне задоволяване на минималните жизнени потребности на хората, работещи на минимална заплата и намаляване на риска от бедност;	ниска	средна
	Цел 6. Ограничаване на рисковете за заетостта	висока	висока
	Цел 7: Нарастването на минималната работна заплата като част от процеса на конвергенция на доходите	ниска	средна

	Цел 8: Способства за намаляване на неравенството в разпределението на доходите.	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1:Осигуряването на необходимата социална защита за наетите лица по отношение на минималните допустими равнища на работните заплати	ниска	висока
	Цел 2: Размерът на минималната работна заплата да следва икономическите реалности и възможностите на бюджета	средна	висока
	Цел 3: Да се изпълнят икономическите и социални критерии, заложени в Конвенция № 131 на МОТ, на които трябва да отговаря размерът на минималната работна заплата	средна	висока
	Цел 4: Да се реализира стабилизиращата функция на работната заплата в макроикономически план, мотивиране към заетост на наетите на минимална работна заплата и създаване на условия и предпоставки за задържането им на пазара на труда	ниска	висока
	Цел 5: Да се постигне задоволяване на минималните жизнени потребности на хората, работещи на минимална заплата и намаляване на риска от бедност	ниска	висока
	Цел 6: Ограничаване на рисковете за заетостта	ниска	висока
	Цел 7: Нарастването на минималната работна заплата като част от процеса на конвергенция на доходите	ниска	средна
	Цел 8: Способства за намаляване на неравенството в разпределението на доходите.	ниска	висока

Съгласуваност	Цел 1: Осигуряването на необходимата социална защита за наетите лица по отношение на минималните допустими равнища на работните заплати	средна	висока
	Цел 2: Размерът на минималната работна заплата да следва икономическите реалности и възможностите на бюджета	ниска	средна
	Цел 3: Да се изпълнят икономическите и социални критерии, заложени в Конвенция № 131 на МОТ, на които трябва да отговаря размерът на минималната работна заплата	ниска	средна
	Цел 4: Да се реализира стабилизиращата функция на работната заплата в макроикономически план, мотивиране към заетост на наетите на минимална работна заплата и създаване на условия и предпоставки за задържането им на пазара на труда	ниска	висока
	Цел 5: Да се постигне задоволяване на минималните жизнени потребности на хората, работещи на минимална заплата и намаляване на риска от бедност	ниска	висока
	Цел 6: Ограничаване на рисковете за заетостта	висока	средна
	Цел 7: Нарастването на минималната работна заплата като част от процеса на конвергенция на доходите	ниска	средна
	Цел 8: Способства за намаляване на неравенството в разпределението на доходите	ниска	средна

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.
1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:
ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;
съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:
По проблем „Необходимост от актуализиране на минималната работна заплата и приемане на Постановление за определяне нов размер на минималната работна заплата за страната от 01.01.2026 г.“
Препоръчителен за решаване на поставения проблем е **Вариант 1.**

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):
○ Ще се увеличи
○ Ще се намали
◉ Няма ефект
1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.
1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?
○ Да
◉ Не
1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.
1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).
1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.
1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?
○ Да
◉ Не
Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

◉ Актът засяга пряко МСП

○ Актът не засяга МСП

В България минималната работна заплата е определена на национално ниво за цялата страна и за всички работници, независимо от отрасъла, в който са заети.

Очаква се да има положително въздействие върху повишаване на мотивацията и заинтересоваността за запазване на работните места, повишаване качеството на работната сила, намаляване на нелоялната конкуренция. Разходът на работодателите за един отработен час на минимална часова работна заплата от 01.01.2026 г. ще е 7,31 лв. (изчислена стойност 7,3072) при нормална продължителност на работното време от 8 часа и при 5-дневна работна седмица, като ще нарасне с 0,82 лв. (0,69 лв. за труд и 0,13 лв. за осигуровки).

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани потенциални рискове при реализиране на Вариант 1.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

Проектът на нормативен акт ще бъде съгласуван в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът ще бъде обсъден в Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Постановление на Министерския съвет за определяне размера на минималната работна заплата за страната за 2026 г. ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации на Министерския съвет и на интернет-страницата на Министерството на труда и социалната политика, за получаване на предложения и становища в нормативноустановения срок.

Справката за отразените становища ще бъде публикувана на Портала за обществени консултации на Министерския съвет и на интернет-страницата на Министерството на труда и социалната политика.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Тримесечно наблюдение на НСИ на наетите лица, отработеното време, средствата за работна заплата и други разходи за труд;
2. Годишната статистика на заетостта и разходите за труд се основава на наблюдението на заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд, което е изчерпателно за всички предприятия от обществения сектор и частния сектор, независимо от вида на тяхната икономическа дейност и действащото законодателство, по което са създадени и регистрирани;
3. Тримесечно наблюдение на НСИ на производителността на труда, заетите лица и отработеното време;
4. Инфлация и индекси на потребителските цени на НСИ;
5. Тримесечно наблюдение на НСИ за брутния вътрешен продукт (БВП);
6. Пролетна макроикономическа прогноза на Министерство на финансите за 2025 г.;
7. Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2025-2028 г., приета с Решение № 88 на Министерския съвет от 24.02.2025 г;
8. Годишен преглед на минималните работни заплати за 2023, 2024 г. и 2025 г. – Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (EUROFOUND).

2. *Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.*

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Златина Найденова, за директор на дирекция „Жизнено равнище, демографска политика и социални инвестиции“
Дата: 21.08.2025 г.
Подпис:

21.8.2025 г.

X ЗН

ЗЛАТИНА НАЙДЕНОВА
За директор на Д ЖРДПСИ
Signed by: Zlatina Ivanova Naydenova
/Съгласно Заповед №РД-14-2636/13.08.2025 г./